

Nr. 11

Hyperventilatie en hoge bloeddruk - Ziek-zijn, beter worden.

Aart van de Stel

Hoe blijf ik gezond? Er zijn maar weinig vragen in staat om zoveel aandacht te krijgen en gevangen te houden als juist deze. Jaarlijks worden er miljoenen geïnvesteerd

in onderzoek naar oorzaak en behandeling van alle mogelijke aandoeningen. Daarnaast is de gezondheidszorg, en met name de financiering daarvan, in de politiek een onderwerp van de eerste orde. De kosten van de gezondheidszorg stijgen jaarlijks en wel dermate dat er, als het zo doorgaat, een moment komt waarop er keuzes gemaakt moeten worden.

Hoe dat moet gebeuren is een uiterst netelige kwestie.

Gezondheid is iets waar je aan kunt werken. Zo worden er in deze tijd miljoenen guldens omgezet in vitaminepreparaten, is geen enkel populair tijdschrift compleet zonder een uitgebreide gezondheidsrubriek met dieettips, informatie over ziektes en geneesmiddelen en heeft zich tot meerdere glorie van de strijd tegen hart- en vaatziekten een ware hausse in het joggen ontwikkeld. Daarnaast onderwerpt vrijwel iedereen die daarvoor in aanmerking komt zich aan diverse bevolkingsonderzoeken naar bijvoorbeeld borst-, baarmoederhals – of prostaatkanker. Ons lichaam is iets waar van alles aan kan gaan mankeren en dat je niet goed genoeg in de gaten kunt houden.

Naast de officiële geneeskunde, die zich bepaald niet onbetuigd laat wat betreft onderzoek en

behandeling, heeft zich een menigte alternatieve geneeswijzen ontwikkeld waarvan steeds intensiever gebruik wordt gemaakt. Veel mensen voelen zich door de officiële geneeskunde te technisch en daarmee te onpersoonlijk benaderd en kiezen daarom voor een individueler werkende behandelwijze.

‘Gezond zijn’ is hetzelfde gaan betekenen als ‘prettig leven’. Het lichaam moet op geen enkele manier een belemmering vormen om een aangenaam leven te leiden.

Wat als ‘onprettig’ wordt ervaren is bijvoorbeeld ongewenst zwanger worden of een pijnlijk of anderszins moeizaam levenseinde hebben.

Dat moet niet hoeven en de geneeskunde moet ervoor zorgen dat een en ander pijn- en probleemloos wordt opgelost. Overigens wordt het steeds moeilijker om de vraag ‘wat is leven’ te beantwoorden. Mag je experimenteren met bij buitenbaarmoederlijke bevruchting verkregen embryo's? Zijn dat levende wezens en vanaf wanneer is het dan ethisch verantwoord om selectief te aborteren, dat wil zeggen een bevruchte eicel of een embryo (of een aantal embryo's) te verwijderen als blijkt uit een vruchtwaterpunctie dat het gaat om een aangeboren afwijking, of dat, na het implanteren van een aantal bevruchte eicellen, er teveel (!) zijn aangeslagen? En, de andere kant van het leven in ogenschouw genomen, is lijden bij het sterven zinloos?